

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ จริยศึกษา เรื่อง ความศรัทธาและความหวังตามหลักศาสนา	
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง ทำดีตามพ่อสอน	
ออกแบบโดย ครูปรีชา เข้มกันชู	โรงเรียน เซนต์นิโกลาส พิษณุโลก

1. การให้ภาพรวม

1.1 ความน่าสนใจ (I)

- ดูการสร้างบรรยากาศ

1.2 ความจำเป็น (N)

- การทำดีอย่างมีความหวัง ทำให้เราสามารถทำความดีได้เรื่อยๆ อย่างไม่รู้เบื่อหน่ายเพราะ สังคมปัจจุบันต้องการคนที่มีความเพียรในการทำดีเพื่อเป็นเกลือ เป็นแสงสว่าง และเป็นประจักษ์พยานถึงความรักของพระเป็นเจ้าในสังคมโลกปัจจุบัน

1.3 เวลา (T):

- 3 คาบ

1.4 หัวข้อและเนื้อหา (R)

- ทำดีอย่างมีความหวัง

1.5 วัตถุประสงค์ (O)

- เพื่อรับรู้ถึงความเป็นไปของโลกปัจจุบัน ในแง่ของศีลธรรมและศาสนา
- เพื่อให้มีความเพียรอดทนในการทำดีอย่างมีความหวัง
- เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดี การคิดในเชิงบวกต่อปัญหาอุปสรรคและสถานการณ์ที่เลวร้าย

2. การวัดและประเมินผล

- จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนรู้
- จากการสนทนา การตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น
- จากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. การสร้างบรรยากาศ

3.1 คาบที่ 1

- “เพลงหลักยึดเหนี่ยว” นักเรียนร่วมกันฟังเพลงหลักยึดเหนี่ยว

3.2 คาบที่ 2

- อ่าน ลก 7:36 - 8:3 “หญิงคนบาป” ครูชี้ให้เห็นถึงคนที่ทำผิดพลาดในอดีต เมื่อเขากลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี ช่างน่ายกย่องสักปานใด ครูให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็น

3.2 คาบที่ 3

- ครูให้นักเรียนสงบเงียบสัก 2 นาที เพื่อคิดถึงสิ่งที่เคยทำผิดต่อ พ่อแม่ ครู เพื่อนๆ พี่น้องและต่อตนเอง พร้อมทั้งเขียนข้อตั้งใจ ที่จะทำความดีไว้ในกระดาษสีที่ครูแจกให้

4. การนำเสนอบทเรียน

4.1 คาบที่ 1

4.1.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูตั้งคำถาม “นักเรียนคิดว่า “การทำความดีมีความจำเป็นหรือไม่? เพราะเหตุใดสังคมปัจจุบันยิ่งที่ยิ่งเสื่อมถอยลงจริงหรือไม่? เพราะเหตุใด? และสังคมต้องการคนประเภทใดในการช่วยฟื้นฟูสภาพสังคมให้มีสันติสุขน่าอยู่ ตามแบบที่ควรจะเป็น” พุดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้น

- ครูเล่าประสบการณ์ชีวิตของเด็กชายแดง ที่พยายามทำความดี แต่ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคมากมายในชีวิต จนเขาแทบจะหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตาย ในขณะที่เขากำลังที่จะทำร้ายตัวเอง เด็กหญิงแววดาวได้เดินผ่านมาทางนั้นพอดี และเห็นท่าไม่ดี จึงได้อยู่เป็นเพื่อน และได้พูดคุยกันอยู่นานพอสมควร จนในที่สุด ได้เกิดจุดพลิกผันที่สำคัญในชีวิตของเด็กชายแดง เขาได้เริ่มต้นใหม่ มีชีวิตและความหวังใหม่

- นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ เรื่อง เด็กชายแดง

ก. ใครคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กชายแดงมีพฤติกรรมเช่นนี้?

ข. นักเรียนคิดว่าเราแต่ละคนมีส่วนทำให้สังคมดีขึ้นหรือไม่? เพราะเหตุใด?

ค. หากนักเรียนเป็นเด็กชายแดงนักเรียนจะอย่างไร เมื่อพบกับปัญหาและอุปสรรค?

4.1.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูอธิบายความหมายของเพลงหลักยึดเหนี่ยว และให้นักเรียนร้องเพลงนี้ร่วมกันอีกครั้งและให้นักเรียนสรุปหลักยึดเหนี่ยวเป็นข้อๆ

4.1.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้แต่ละคนบันทึกข้อตั้งใจในการทำงาน หรือการทำความดี ตามแนวทางการคิดของตน

4.2 คาบที่ 2

4.2.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ

เรื่องที่ 1: อาสาสมัครนักเรียนคนแรก ให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน เรื่อง “บ้านของฉัน” โดยทำการนัดแนะกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน โดยแสดงไม่สนใจ นอนฟุบบ้าง นั่งเล่นกับเพื่อนบ้าง คุยกันบ้าง

เรื่องที่ 2: อาสาสมัครนักเรียนคนที่สอง ให้ออกมาพูดเรื่อง “บ้านของฉัน” โดยทำการนัดแนะกับเพื่อนๆ ให้แสดงความสนใจในสิ่งที่เพื่อนพูด มีการยกมือถาม ประมอให้กำลังใจกัน

- ครูถามความรู้สึกของนักเรียนทั้งสองว่ารู้สึกอย่างไร?

- ครูถามเพื่อนๆ ว่า เมื่อเห็นเพื่อนคนแรกให้ออกมาพูด รู้สึกอย่างไร? และเมื่อคนที่สองมาพูดรู้สึกอย่างไร?

- ครูชี้ให้เห็นว่า เราแต่ละคนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในสังคม จะทำให้สังคมดีขึ้นหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับเราแต่ละคน

4.2.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูได้เล่าถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ พระองค์ทรงงานอย่างหนักโดยมิได้ย่อท้อ เพื่อพสกนิกรชาวไทยของพระองค์ จะได้อยู่ดีมีสุข ตามสภาพภาพของตนตั้งคำถาม “ทำไมพระองค์จึงทำเช่นนั้น”

- นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ พระราชกรณียกิจแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 ว่า พระองค์ทรงมีพระทัยอดทน มุ่งมั่น ไม่ยอมแพ้ปัญหาอุปสรรคใดได้อย่างไร?

4.2.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกัน “สร้างบ้านในฝัน” จากไม้ไอติม สี กาว ที่ครูแจกให้ โดยมีกติกาว่า ห้ามพูดคุยปรึกษาหารือกัน แต่ทำภาษาใบ้ให้กันได้ ให้แต่ละกลุ่มบรรยายว่า “จะทำให้บ้านในฝันนี้มีชีวิตชีวาและเต็มไปด้วยความหวังได้อย่างไร?”

4.3 คาบที่ 3

4.3.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนนำเสนอผลงานและบรรยาย “บ้านในฝัน” ที่เต็มไปด้วยความหวังของตนเอง
- นักเรียนตอบคำถามว่า “นักเรียนจะนำบ้านในฝันสู่ชีวิตจริงของนักเรียนได้อย่างไร?”

5. การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

- สังคมในฝันของฉันเป็นอย่างไร?
- “ความดี เป็นสิ่งที่ทำได้ ฉันจะได้อย่างไร? เพื่อแสดงออกถึงความดี

6. สื่อการเรียนการสอน

- อุปกรณ์การเขียน การระบายสี กาว กระดาษสี
- เพลง
- อุปกรณ์ตกแต่งบอร์ด
- ใบงาน
- ใบความรู้

20. หญิงคนบาป

ข่าวดี ลก 7:36-8:3

³⁶ชาวฟาริสีคนหนึ่งทูลเชิญพระเยซูเจ้าไปเสวยพระกระยาหารกับเขา พระองค์เสด็จเข้าไปในบ้านของชาวฟาริสีนั้นและประทับที่โต๊ะ ³⁷ในเมืองนั้นมีหญิงคนหนึ่งเป็นคนบาป เมื่อนางรู้ว่า พระเยซูเจ้ากำลังประทับร่วมโต๊ะอยู่ในบ้านของชาวฟาริสีผู้นั้น จึงถือน้ำตาหวัดไหลมาคลำเท้าของพระองค์ด้วย ³⁸นางมาอยู่ด้านหลังของพระองค์ใกล้ ๆ พระบาท ร้องไห้จนน้ำตาหยดลงเปียกพระบาท นางใช้ผมเช็ดพระบาท จูบพระบาท และใช้น้ำมันหอมชโลมพระบาทนั้น ³⁹ชาวฟาริสีที่ทูลเชิญพระองค์มาเห็นดั่งนี้ก็คิดในใจว่า “ถ้าผู้นี้เป็นประกาศก เขาคงจะรู้ว่าหญิงที่กำลังแตะต้องเขาอยู่นี้เป็นใครและเป็นคนประเภทไหน นางเป็นคนบาป” ⁴⁰พระเยซูเจ้าจึงตรัสกับเขาว่า “ซีโมน เรามีเรื่องจะพูดกับท่าน” เขาตอบว่า “เชิญพุดมาเถิด อาจารย์” ⁴¹พระองค์จึงตรัสว่า “เจ้าเห็นคนหนึ่งมีลูกหนึ่งอยู่สองคน คนหนึ่งเป็นหน้อยห้าวหรือหรือหรือ อีกคนหนึ่งเป็นหน้อยห้าวหรือหรือ ⁴²ทั้งสองคนไม่มีอะไรจะใช้นี้ เจ้าเห็นจึงยกหน้อยให้ทั้งหมด ในสองคนนี้ คนไหนจะรักเจ้าหน้อยมากกว่ากัน” ⁴³ซีโมนตอบว่า “ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นคนที่ได้รับการยกหน้อยให้มากกว่า” พระเยซูเจ้าจึงตรัสกับเขาว่า “ท่านตัดสินใจผิดแล้ว” ⁴⁴พระองค์ทรงหันพระพักตร์มาทางหญิงผู้นั้น ตรัสกับซีโมนว่า “ท่านเห็นหญิงผู้นี้ใช่ไหม เราเข้ามาในบ้านของท่าน ท่านไม่ได้เอาน้ำมาล้างเท้าให้เรา แต่นางได้หลังน้ำตารดเท้าของเราและใช้ผมเช็ดให้” ⁴⁵ท่านไม่ได้จูบคานับเรา แต่นางจูบเท้าของเราตลอดเวลาตั้งแต่เราเข้ามา” ⁴⁶ท่านไม่ได้ใช้น้ำมันเจิมศีรษะให้เรา แต่นางใช้น้ำมันหอมชโลมเท้าของเรา” ⁴⁷เพราะเหตุนี้ เรบอกท่านว่าบาปมากมายของนางได้รับการอภัยแล้ว เพราะนางมีความรักมาก ผู้ที่ได้รับการอภัยน้อยก็ย่อมมีความรักน้อย” ⁴⁸แล้วพระองค์ตรัสกับนางว่า “บาปของเจ้าได้รับการอภัยแล้ว” ⁴⁹บรรดาผู้ร่วมโต๊ะจึงเริ่มพูดกันว่า “คนนี้เป็นใคร จึงทำได้แม้แต่การอภัยบาป” ⁵⁰พระองค์ตรัสกับหญิงนั้นว่า “ความเชื่อของเจ้าช่วยเจ้าให้รอดพ้นแล้ว จงไปเป็นสุขเถิด”

¹หลังจากนั้น พระเยซูเจ้าเสด็จไปตามเมืองและหมู่บ้านต่าง ๆ ทรงเทศน์สอนและประกาศข่าวดีถึงพระอาณาจักรของพระเจ้า อัครสาวกสิบสองคนอยู่กับพระองค์ ²รวมทั้งสตรีบางคนซึ่งพระองค์ทรงรักษาให้พ้นจากปีศาจร้าย และหายจากโรคภัย เช่น มารีย์ ที่เรียกว่าชาวมัคดาลา ซึ่งปีศาจเจ็ดตนได้ออกไปจากนาง ³โยอันนา ภรรยาของคูซาข้าราชการของกษัตริย์เฮโรด นางสุสันนา และคนอื่นอีกหลายคน หญิงเหล่านี้สละทรัพย์ของตนมาช่วยเหลือพระองค์และบรรดาอัครสาวก

*****

ซีโมน ผู้เป็นฟาริสี ได้ทูลเชิญพระเยซูเจ้าไปเสวยพระกระยาหารที่บ้านของเขา (ลก 7:36) บ้านของผู้มีอันจะกินมักมีลานจัดรัศยอยู่ตรงกลางบ้าน หลังคาเปิด และส่วนใหญ่จะมีสวนพร้อมกับน้ำพุอยู่บริเวณลานกลางบ้านนี้ด้วย หากอากาศอบอุ่นพวกเขาจะจัดงานเลี้ยงกันที่นี่ เมื่ออาจารย์ผู้มีชื่อเสียงมากินเลี้ยงที่บ้านระดับนี้ ถือเป็นธรรมเนียมที่เจ้าภาพจะอนุญาตให้ชาวบ้านเข้ามาในบริเวณจัดงาน เพื่อฟังปรีชาญาณที่หลังไหลพรังพรูออกมาจากปากของท่านอาจารย์ *หญิงคนบาปเข้ามาอยู่ในงานเลี้ยงได้ก็เพราะเหตุนี้เอง*

ปกติเมื่อแขกรับเชิญมาถึงบ้าน มี 3 สิ่งที่เจ้าภาพพึงกระทำเพื่อต้อนรับและให้เกียรติผู้มาเยือนคือ

1. แสดงความเคารพ ด้วยการวางมือบนไหล่ของแขกแล้วจูบกำนันบ สิ่งนี้จะละเว้นมิได้เลยหากแขกเป็นอาจารย์ผู้มีชื่อเสียง

2. ล้างเท้า เนื่องจากถนนในปาเลสไตน์เต็มไปด้วยฝุ่นทราย ซึ่งจะกลายเป็นโคลนตมเมื่อฝนตก กอปรกับรองเท้าที่สวมใส่มีลักษณะเปิดคล้ายรองเท้าแตะ เจ้าภาพจึงต้องเตรียมน้ำเย็นไว้ล้างเท้าก่อนเชิญแขกเข้าบ้าน ซึ่งนอกจากจะทำให้สะอาดแล้วยังช่วยทำให้เท้าอ่อนคลายอีกด้วย

3. เผากำยานหอม หรือน้ำมันน้ำมนต์มาเจิมศีรษะของแขก

นี่คือสิ่งที่ผู้มีมารยาทพึงกระทำ แต่ซีโมนไม่ได้ทำสักอย่าง

ปกติชาวยิวไม่ได้นั่งกินอาหาร แต่จะเอนนอนโดยใช้ศอกข้างซ้ายหนุนเบาะ ปล่อยให้มือขวาว่างไว้หยิบอาหาร ส่วนที่านั้นจะปล่อยให้เหยียดยาวไปข้างหลัง โดยไม่สวมรองเท้า *ด้วยท่าเอนนอนลักษณะนี้หญิงนางนั้นจึงมาอยู่ด้านหลังของพระองค์ใกล้ ๆ พระบาทได้* (ลก 7:38)

ซีโมนเป็นหนึ่งในบรรดาฟาริสีซึ่งมีทัศนคติสวนทางกับคำสอนของพระเยซูเจ้าอย่างสิ้นเชิงจนถึงขั้นเป็นศัตรูกันที่สุดในที่สุด จึงเป็นเรื่องแปลกที่เขาทูลเชิญพระองค์ไปเสวยพระกระยาหารที่บ้านของเขา สาเหตุอาจเป็นเพราะ

1. เขาอยู่ในกลุ่มฟาริสีที่ชื่นชอบพระเยซูเจ้า เพราะไม่ใช่ฟาริสีทุกคนจะเป็นศัตรูกับพระองค์ ดังที่ลูกาเล่าว่า “ชาวฟาริสีบางคนเข้ามาทูลพระเยซูเจ้าว่า ‘ท่านจงเดินทางออกไปจากที่นี่เถิด เพราะกษัตริย์เฮโรดต้องการจะฆ่าท่าน’” (ลก 13:31) แต่เหตุผลนี้มีน้ำหนักน้อย เพราะเขาไม่ได้ต้อนรับพระองค์อย่างสมเกียรติเท่าที่ควร

2. เขาอาจเชิญพระองค์มาเสวยพระกระยาหารเพื่อหวังจับผิดพระองค์ จะได้มีมูลเหตุกล่าวฟ้องพระองค์ แต่เหตุผลนี้ก็มีความเป็นไปได้น้อยอีกเช่นกัน เพราะเขายังเคารพและเรียกพระองค์ว่า “อาจารย์” (ลก 7:40)

3. เป็นได้มากกว่าเขาอยากมีชื่อเสียง จึงทูลเชิญพระองค์ ซึ่งกำลังเป็นที่กล่าวขวัญทั่วแคว้นกาลิลีแบบกึ่งชื่นชมกึ่งดูหมิ่นมาเสวยพระกระยาหารกับเขา นี่คือเหตุผลว่าทำไมเขาจึงมีความเคารพพระองค์อยู่บ้าง แต่กลับละเว้นธรรมเนียมปฏิบัติที่พึงกระทำต่ออาจารย์ผู้มีชื่อเสียงอย่างพระองค์

หญิงนางนั้นเป็นคนบาป และเป็นคนบาปหนักเสียด้วยเพราะนางเป็น โสเภณี ไม่ต้องสงสัยเลยว่านางเป็นหนึ่งในฝูงชนที่ได้ฟังคำสั่งสอนของพระเยซูเจ้า และตระหนักดีว่าพระองค์สามารถช่วยเหลือนางให้รอดพ้นจากวิถีชีวิตอันขมขื่นนี้ได้ เฉกเช่นหญิงชาวียิวทุกคน นางมีขวดหินขาวเล็กๆ บรรจุน้ำมันหอมเข้มข้นราคาแพง แขนงไว้ที่คอ นางตั้งใจจะชโลมพระบาทของพระองค์ด้วยน้ำมันหอมนี้เพราะมันเป็นเพียงสิ่งเดียวที่ดีที่สุดและมีค่ามากที่สุดเท่าที่นางมี แต่เมื่อเห็นพระองค์ น้ำตาของนางกลับไหลพรั่งพรุดพระบาทของพระองค์ นางจึงใช้ผมที่สยายยาวของนางเช็ดพระบาทของพระองค์ สำหรับหญิงชาวียิว การสยายผมออกมาถือว่าไม่สุภาพอย่างยิ่ง พวกนางจึงไม่ยอมปล่อยให้ผมสยายออกมาให้ผู้อื่นเห็นเลยหลังจากแต่งงาน การที่นางแก้มัดผมในที่สาธารณะเพื่อเช็ดพระบาทของพระองค์ แสดงให้เห็นว่า **นางลืมนึกถึงทุกสิ่งและทุกคน ในหัวใจของนางมีแต่พระเยซูเจ้า**

เหตุการณ์ครั้งนี้ แสดงให้เห็นท่าทีของจิตใจมนุษย์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ความรู้สึกนึกคิดของซีโมนคือเขาถือตัวว่าเป็นคนดีทั้งในสายตาของมนุษย์และของพระเจ้า เขาจึงไม่ต้องการฟังพระองค์ เมื่อไม่ต้องการฟังพระองค์ก็ไม่รักพระองค์ และเมื่อไม่รักพระองค์เขาจึงไม่ได้รับการอภัยบาป ส่วนหญิงนางนั้นสำนึกว่าตนเป็นคนบาปและต้องการพระเยซูเจ้าอย่างที่สุด หัวใจของนางจึงท่วมท้นไปด้วยความรักต่อพระองค์ซึ่งเป็นเพียงผู้เดียวที่สามารถช่วยนางได้ และเพราะรักนางจึงได้รับการอภัยบาป

สิ่งหนึ่งซึ่งปิดกั้นมนุษย์เราจากพระเจ้าอย่างเด็ดขาดคือการคิดว่าตัวเอง **“ดีพอแล้ว”** แต่ข้อเท็จจริงคือ **“คนยิ่งดีจริง ยิ่งรู้สึกว่าเป็นคนบาป”** อย่างเช่นนักบุญเปาโล ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในอัครสาวกผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด ก็ยังกล่าวว่า **“พระคริสตเยซูเสด็จมาในโลกเพื่อช่วยคนบาปให้รอดพ้น ข้าพเจ้าเป็นคนแรกในบรรดาคคนบาปเหล่านี้”** (1 ทธ 1:15) แน่แน่นอนว่าท่านไม่ใช่คนแรกที่ทำบาปหรือคนแรกที่พระเยซูเจ้าทรงช่วยให้รอดพ้นจากบาป เพราะฉะนั้นคำว่า **“คนแรก”** ของท่านจึงหมายถึง **“คนบาปที่สุด”** ! อีกท่านหนึ่งคือนักบุญฟรังซิส อัสซีซี ซึ่งพูดเหมือนกันว่า **“ใน โลกนี้” ไม่มีทางจะหาคนบาปที่ชั่วร้ายและน่าสมเพชมากกว่าข้าพเจ้าอีกแล้ว”** ความคิดของท่านนักบุญเหล่านี้คือ **“บาปหนักที่สุดคือการคิดว่าตนไม่มีบาป”**

วันนี้ เราจะเลือกเป็นอย่าง **“ซีโมน”** หรืออย่าง **“หญิงคนบาป”** ?

%%%%%%%%%